

ባራክ ኦባማ የሚቀጥለው የአሜሪካ ፕሬዚደንት ?

ለአንድ ሳምንት ያህል አፍጋኒስታን ደርሶ ፣ ኢራቅን ከዚያም አስራኤልንና ፓሊስቲናን አዳርሶ ፣ አማን የጀርዳን ዋና ከተማ ገብቶ ከጥቂት ጊዜ ጉብኝት በኋላ ለጋዜጠኞች ለቀረበለት ጥያቄ መልስ የሰጠው ባራክ ኦባማ በ24.07.08 በርሊን የጀርመን ዋና ከተማ በመድረስ ከቻንሰለሯ ከወይዘሮ መርክልና ከውጭ ጉዳይ ሚኒስትሩ ከአቶ ስታይን ማየር ጋር ስለ ወደ ፊቱ የአውሮፓና የአሜሪካ ግኑኝነት ሁኔታ ተነጋግሯል።

ባርክ ኦባማ ወደ አውሮፓ ከማምራቱ ቀደም ብሎ በርሊን ብራንደን ጌት ፊት ለፊት የወደፊቱ የአውሮፓና የአሜሪካ ግኑኝነት ሊታደስ የሚችልበትን ሁኔታ ንግግር ለማድረግ እንደሚፈልግ በምርጫው አዘጋጃዎቹ አማካይነት የበርሊንን አስተዳደር መጠየቁ ይታወሳል። ከበርሊን ከጉብኝቱም ሆነ ከጀርመን የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ፣ እንዲሁም ከብዙ ፖለቲከኞችና ፓርቲዎች ይህ ንግግር ታሪካዊ መሆኑና ብራንደን ጌት ፊት ለፊት ንግግሩ በደረግ ፈቃደኛ መሆናቸውን ሲያመልክቱ ፣ ወይዘሮ መርክል ግን እንደማይስማሙ ተቃውሞአቸውን አሰምተዋል። በሳቸው ዕምነት ፣ ብራንደን ጌት ፊት ለፊት ንግግር ማድረግ የሚችለው ገና ያልተመረጠ ሰው ሳይሆን በስልጣን ያለ መሆን አለበት የሚል ነው። ባራክ ኦባማን ከሚደግፉ ፖለቲከኞችም ሆነ ጋዜጠኞች የተሰጠው አስተያየት ፣ ወይዘሮይቱ የባራክን ንግግር በብራንደን ጌት ፊት ለፊት ማድረግ የታቃወሙት ከፕሬዚደንት ቡሽ ጋር ያላቸውን የቀረበ ግኑኝነትና የፓርቲ ፖለቲካ ስምምነት ላለማሻከር ነው የሚል ነው። ሁለተኛው ግምት ፣ ለጊዜው በጀርመን ህዝብ ዘንድ ተቀባይነት አያጣ የመጣው የሶሻል ዲሞክራቲክ ፓርቲ ሁኔታውን ተጠቅሞ ፣ „አዎ አንችላለን“ የሚለውን መፈክር የሱ በማድረግ ለፖለቲካው ይጠቀምበታል ብለው ስለፈሩ ነው የሚል ነው። ያም ሆነ ይህ ባራክና የምርጫ አዘጋጅ ኮሚቴው የወይዘሮ መርክልን ቅሬታ ግምት ውስጥ በማስገባት ንግግሩን የድል ሀውልት እየተባለ በሚታወቀው ስር እንደሚያደርግ ያስታውቃል።

ባራክ ኦባማ ወደ አውሮፓ እንደሚመጣና በተለይም ደግሞ በርሊን ንግግር እንደሚያደርግ ሁለት ሳምንት ቀደም ብሎ ስለ ጉብኝቱና ንግግር ለማድረግ ስለመፈለጉ ጉዳይ በጋዜጣም ሆነ በቴሌቪዥንና በሬዲዮ ይወራ ነበር። ጉብኝቱንም ሆነ ንግግሩን በብዙ መቶ ሺህ የሚገመት ህዝብ በጉጉት እንደሚጠባበቅ ተገምቷል። ባራክ ኦባማ በጀርመንም ሆነ በሌሎች የአውሮፓ አገሮች ተቀባይነት ያለው ለመሆኑና ባለፉት ሰባት ወራት ባደረገው ዲሲፒሊንና ጥንካሬ የተሞላበት የፕሪሚየር ውድድር በህዝብ መንፈስ ዘንድ አንድ የተስፋ ጭላንጭል እንዳሰደረገ ማወቅ ይቻላል። በየፕሪሚየርው ምርጫ ላይ ያደረጋቸውና በተለይም ከነፍስ አባቱ ከሪብርንድ ሬይት ጋር በነበረው ግኑኝነት ወረሩ ከደረሰበት በኋላ ባደረገው ሰፋ ያለና ታሪካዊ ንግግር በብዙ ወጣት የጀርመን ህዝብ ዘንድ ተቀባይነት አስገኝቶለታል። ከሰማንያ በመቶ በላይ የሚሆነው ህዝብ የሱን መመረጥ ሲፈልግ ፣ አንዳንድ ጋዜጠኞች ደግሞ „አንድ ባራክ ኦባማ ለጀርመን ያስፈልጋል“ አያሉ የሱን መንፈስ የሚሰብና ተስፋ የሚሰጥ ንግግር እየተነተኑ በጀርመን ፖለቲከኞች ላይ ያላቸውን ዕምነት ማጣት በግልጽ ይጽፉ ነበር። በሌሎች የአውሮፓ አገሮችም ተቀባይነት ያለውና እነ ፕሬዚደንት ሳርኮሲ ሁሉ ሳይቀሩ ልክ የተመረጠ ፕሬዚደንት ይመስል አብረው ጋዜጣዊ መግለጫ በመስጠት ባራክ በህዛባቸው ዘንድ ተቀባይነት ያለውና እነሱም ፖለቲካዊ ተቀባይነት እንዲናፈቸው በተዘዋዋሪ ሁኔታውን ለመጠቀም ሽር ጉድ ሲሉ ታይተዋል።

ባራክ ኦባማ ከማዕከላኛው ምስራቅ ጉዞው ወደ በርሊን ከመጣና የግማሽ ቀንን ዝግጅቱን ካጠናቀቀ በኋላ በአውሮፓ የሰዓት አቆጣጠር በ19 ሰዓት በድል ሀውልት ስር ንግግሩን ያደርጋል። ንግግሩን ለማዳመጥ ከሁለት መቶ ሺህ ህዝብ በላይ ሲካፈል ፣ ከሌሎች የጀርመን ከተሞችና የአውሮፓ አገሮችም ብዙ ሰዎች እንደመጡ ማወቅ ተችሏል። በዕለቱ ማህል ከተማው ጥቅ ከማለቱ የተነሳ ለዝግጅቱ ልዩ ድምቀት ሰጥቶታል። ይህ ሁሉ ሰው ከየቦታው መጉረፍና ንግግሩን ለማዳመጥ በጉጉት መጠባበቅ የአውሮፓው ህዝብ የቱን ያህል እጅ ለእጅ ከሚልና ተንኮል ከተሞላበት ፖለቲካ ለመለቀቅ እንደሚፈልግ ማንበብ ይቻላል። ስለዚህም ባራክ ኦባማን እግዚአብሔር ከሰማይ ዱብ አድርጎ የጣለው ፣ በህይወት ውስጥ አንድ ጊዜ ብቻ ሊገኝ የሚችልና ጥሩ መንፈስ ያለው ፖለቲከኛ አድርጎ የሚገምተው ህዝብም ሆነ በፖለቲከኞች ተስፋ የቆረጠው ወጣት በጣም ጥሩ ንግግር እንደሚሰማ ይጠባበቅ ነበር። የድንፋታ ሳይሆን የተስፋና የሰላም ንግግር እንዲሁም ደግሞ

አንድ ቀን ጥሩ እንቅልፍ ተኝቶ ፣ ጥሩ ህልም አልሞ ፣ እንደዚህም ዐይነት ነገር አለ ብሎ ከተሰፋ መቁረጡ ተለቆ የወደፊት ብርሃንን የሚጠባበቀው ህዝብ ብዙ እንደነበር መገመት ይቻላል። ንግግሩን ከሚያደርግበት ቦታ ሲደርስ ሌጥ ቶፑንና ዲጂታል እንዲሁም ሺዲዮ ካሜራውን ይዞ ፎቶ ለማንሳት አንገቱን ወደ ላይ ከፍ አድረጎ የሚጠባበቀውን ለተመለከተ ዕውነትም ህዝቡ የድሮው የጦር ፖለቲካ እንደሰለፉትና ከዚህ ሰው አንድ ተአምር ይጠባበቅ ይመስል ነበር። ባራክ ኦባማ ንግግሩን ያደርጋል በተባለው ሰዓት ሳይሆን አስራ አምስት ደቂቃ ዘግይቶ ቀስ ቀስ እያለ ወደ ንግግር ማድረጊያው መድረክ ሲጠጋና አጁን ወደ ላይ እያደረገ ሰለምታ ሲሰጥ የሚሰማው የደስታ ጩኸት በቃላት ለመግለጽ ያስቸግራል። የህዝቡን የደስታ ድምጽ ለማቆም ቢያንስ ከአምስት ጊዜ በላይ አመሰግናለሁ እያለ ወደ ንግግሩ ለመምጣት ይጥር ነበር። ንግግሩን ይጀምራል። ንግግሩም ያተኮረው በጀርመንና በአሜሪካን መሀከል ከሁለተኛው ዓለም ጦርነት በኋላ ስለተመሰረተው የጠበቀ ግንኙነት ሲሆን ፣ ጦርነቱ ከማለቁ በፊት ሁለቱም ጠላቶች ሆነው ይዋጉ እንደነበርና ይህ ሁሉ ነገር ተረስቶ አሜሪካን የጀርመን ህዝብ በጊዜው በደረሰበት ጥቃት ስለተጎዳና ይህንን በመረዳቷ በተከታታይ የአውሮፕላን ዕርዳታ ምግብና መድሃኒት በማመለስ ለጀርመን ህዝብ ፣ በተለይም ደግሞ ለበርሊን ከተማ ህዝብ እንደደረሰችለት የሚያትት ነበር። በመሆኑም ጀርመን በዚህ ዐይነቱ ዕርዳታና በኋላ ደግሞ በማርሻል ፕላን አየተረዳች በአጭር ጊዜ ውስጥ ኢኮኖሚዋን መገንባት እንደቻለችና ህዝቡም ነጻነትን መቀዳጀት እንደቻለ ያትታል። ይህ ዐይነቱ ግንባታና ነጻነት በኋላ ደግሞ የሰሜን አትላንቲክ የጦር ስምምነት ተመስርቶ አውሮፓና አሜሪካ እንዴት አድርገው በሶቭየት ህብረት የሚመራውን የኮሙኒስት ርዕዮተ-ዓለም በጋራ እንደተቋቋሙና አሜሪካንም በግንባር ቀደምትነት ከፍተኛ ሚና እንደተጫወተች ያመለክታል። በዚህ መልክ በመግቢያው ላይ ባደረገው ሰፊ ሀታታና በኋላ ላይም ወደ ፊት ጀርመንና አሜሪካ ብቻ ሳይሆኑ ፣ አውሮፓና አሜሪካ አንድ ላይ ሆነው የሚጠበቅባቸውን ኃላፊነት መወጣት እንዳለባቸው ፣ አዲሱ ጠላት የርዕዮተ-ዓለም ሳይሆን በረቀቀ መልክ የሚካሄደው ብዙ አገሮችን ሊያጠቃ የሚችለው የአመጸኞች እንቅስቃሴ እጅግ አደገኛ መሆኑን ያሳስባል። ለዚህም ለስለስ ያሉትን የአስልምና ሃይማኖት ተከታዮችና መሪዎች በሰላሙ እንቅስቃሴ ውስጥ ማካተትና የዓለም ህዝብም በጭንቅላት ውስጥ የገነባውን የጠላትነት ግድግዳ በማፈራረስ አንድ ህዝብ መሆኑን ማየት እንዳለበትና ሰላምን ለማስፈንና ድህነትን ለማውደም መታገል እንዳለበት አሳስቧል። እንደዚህ ዐይነቱን የሰላምና የመፈቃቀር ጥሪ ሲያደርግ ከህዝብ ዘንድ የሚሰማው የደስታ ጩኸትና ጭብጨባ ከፍተኛ ነበር። የህዝቡ ጭብጨባ መቀነስ የጀመረው በተለይም ባራክ ኦባማ የጀርመንን ተጨማሪ ዕርዳታና በአፍጋኒስታንም ውስጥ የሚኖራትን ሚና ከፍ ማድረግ አለባት ሲልና ጦርነቱም እዚያ መፋፋም አለበት ብሎ ንግግሩን ሲቀጥል ነው። በተረፈ ግን ያደረገው ንግግር ለ-በዘዎቹ ተስፋ የሚሰጥና በዚህ ዐይነት ስሜት እንደዚህ ዐይነቱን ንግግር ሊያደርግ የሚችል ፖለቲከኛ በአሁኑ ጊዜ ተፈልጎ መገኘት የማይችል መሆኑን ያረጋገጠበት ነው። በዕውነቱ ይህ ዕለት ለ-በዘዎቹ ተስፋ የሰጠና በየቡና ቤቱ ሰውን ሲያወያይና በእርግጥም ባራክ ለፕሬዚደንትነት ተመርጦ የአሜሪካንን የውጭ ፖለቲካ ለመለወጥ እንደሚችልና ከእንግዲህ ወዲያም የአሜሪካ የብቸኝነት ጉዞና እዚህና እዚያ ጦርነት መቀስቀሱ እንደሚቆም ህዝቡ ተስፋ እንዳለው መቃኘት ይቻላል። በነጋታው የወጡት የታወቁ ጋዜጦችና የድህረ-ገጽ ዜናዎችም የሚያረጋግጡት የባራክ ኦባማ ንግግር የቱን ያህል የህዝቡን መንፈስ እንዳደሰውና ወደፊትም አሜሪካም መሪነቱን በጋራም ሊወጣ እንደሚችል የሚያረጋግጥ ነው።

የባራክ ኦባማ ወደ አውሮፓና ወደ ማዕከላዊው ምስራቅ መምጣት የሚያመለክተው በውጭው ፖለቲካውም ብቃትነት ያለው መሆኑንና በአሁኑ ወቅት አሜሪካንን አሱና ፓርቲው ብቻ ሊመሩ የሚችሉ መሆናቸውን ለማረጋገጥ ነው። የውጭ ፖለቲካንና የአሜሪካንን ሴኪዩሪቲ በሚመለከት በተለይም የሪፓብሊካኑ የፕሬዚደንትነት ተመራጭ አቶ ሜኬን ባራክ ኦባማ ልምድ እንደሌለውና ከኢራንም ሆነ ከኪዩባ መሪዎች ጋር ለማድረግ በሚፈልግው ንግግር የአሜሪካንን ደህንነት ጥቃት ውስጥ እንደሚከታት እያጠነከረ ያወራ ነበር። የወጣ አጥባቂዎች አፈቀለጤዎች እንደ ፎክስ ኒውስ የመሳሰሉ የዜና ማሰራጨዎች የባራክን በውጭ ፖለቲካ ልምድ ማጣትና ለአስራኤልም አደጋ ሊፈጥር እንደሚችል የህዝቡን መንፈስ በመረበሽ በሱ ላይ ዕምነታቸውን እንዲያጡ ያልተቆጠበ ቅስቀሳ አድርገዋል። በእርግጥም የአሜሪካንን የዜና ማሰራጨዎች ለተከታተሉና በተለይም ሁለቱ የፕሬዚደንት ተመራጮች በአሜሪካን ህዝብ ዘንድ ላይ ያላቸውን ተቀባይነት በየቀኑ አየተከታተሉ ያሚያወጡትን መለኪያዎች ለሚያነብ አቶ ሜኬን በውጭው ፖለቲካው 70% ድጋፍ እንዳለው ፣ በተቀረው የውስጥ ጉዳይ ፖለቲካ ደግሞ ባራክ ኦባማ በከፍተኛ ድምጽ እንደሚቀድም በየጊዜው ይነገራል ። ይህ ዐይነቱ የፖለቲካ ድጋፍ በምርጫው ቀን የቱን ያህል ይመነዘር አይመነዘር እንደሆነ ለማረጋገጥ አይቻልም። ይሁንና በዚህ የውጭ ፖለቲካው በአሜሪካን ህዝብ ዘንድ ዕምነት ማጣት ወደ አውሮፓና የማዕከላዊው ምስራቅ መጥቶ መጎብኘቱና ከባለስልጣናትም ጋር ንግግር ማድረጉ በውጭ ፖለቲካ ከአቶ ሜኬን

የተሻለ ተቀባይነት እንዳለው አረጋግጧል። በሌላ ኩል ከአሜሪካ ህዝብ ግንዛቤ ማጣት የተነሳና የኮንሰርቫቲቭ የዜና ማሰራጨዎች በሚያደርጉት ቅስቀሳ ይህ የባራክ ኦባማ ጉዞ በዕለት ተዕለት የድምጽ መለኪያው መመዘኛ ላይ አዎንታዊ ተፅዕኖ እንዳለመጣለት ማንበብ ይቻላል። ሜኬንና የምርጫው አዘጋጅ ኮሚቴም የባራክ ኦባማን የአውሮፓ ጉዞ ልታይ ልታይ ለማለት ያደረገው እንደሆነና እንደ ታወቁት ዘፋኞች ለጊዜው የሰፊውን ህዝብ አመለካከት ሊሰብ የሚችል ነገር ግን ደግሞ አገር ለመምራት ብቃትነት የለውም በማለት ሊያጥላሉት ሞክረዋል።

ባራክ ኦባማ እንደዚህ ዐይነቱን ተቀባይነት በአውሮፓ ህዝብ ዘንድ ለማግኘት የቻለው ከላይ ከተዘረዘረው መሰረተ-ሃሳብ በመነሳት ብቻ ሳይሆን ብዙው የአውሮፓ ህዝብ የቡሽ-ቴኒ የከረረና የጦረኛ ፖለቲካ ስለሰለፈውም ነው። በተለይም በጀርመን ህዝብ ዕምነት ቡሽና አማካሪዎቹ ከኢራንም ሆነ ከሰሜን ኮሪያ ጋር ሲወዳደሩ ለዓለም ስላም ጠንቆች ናቸው። ስለዚህም ቡሽና ቴይኒ በመንገዳገድ ላይ ያለውን የአሜሪካንን የበላይነት በጦር ኃይል ተመክተው የአውሮፓን ህዝብ ዝንባሌ ለመሰብሰብ ብቸኛው ኃይል መንግስት አሉ ብቻ እንደሆነ ለማሳመን ያደረጉት መከራ ተቀባይነት እንዳለሰገኘላቸው መረዳት ይቻላል። ከቀድሞ የቡሽ-ቴኒ ሰራተኞች እየተጠናቀረ የሚቀርበው ዜናና የሚጽፉትን መጽሀፎችን ለተከታተሉ የአሁኑ የአሜሪካን አስተዳደር የቱን ያህል የዓለምን ህዝብ በማታለል የኢራክን ህዝብ በጦር እንደወረረ ለመረዳት ተችሏል። ስለሆነም የባራክ ኦባማ ብቅ ማለትና የፕሪማሪዩን ምርጫ አልፎ ለፕሬዚደንትነት መወዳደር መብቃቱ የአሜሪካንን የውጭ ፖለቲካ ሊያድስ ይችላል ብለው የሚጠባበቁ ቡዙ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ህዝቦች እንዳሉ መገንዘብ ይቻላል።

ባራክ የሚጠበቅበትን ሊያሟላ የሚችል የወደፊቱ ፕሬዚደንት ነው ወይ?

ባራክ ኦባማ የመመረጥ ዕድሉ ከፍተኛ ነው ብለን እንገምት። ከዚህ አርግጠኝነት ተነስተን ህዝቡ በጉጉት የሚጠብቀውንና አሉ ተግባራዊ አደርጋለሁ ብሎ የሚያስበውን ሊያሟላ ይችላል ወይ ? በመጀመሪያ ከሂሊሪም ሆነ ከሜኬን ይልቅ ባራክ ኦባማ የአሜሪካን ህብረተሰብ ችግርና ፖለቲካ በርግጥ የገባው አዋቂ ሰው ለመሆኑ ካደረጋቸው መግለጫዎችና ከተካፈለባቸው ክርክሮች መረዳት ይቻላል። ሂሊሪም ሆነ ሜኬን በአሜሪካን የሜይን ስትሪም ፖለቲካ ውስጥ ስላለፉ ወይም በባራክ ኦባማ አነጋገር በዋሽንግተን ፖለቲካ የተቀቀሉ ስለሆኑ በመረጡ ተግባራዊ ሊያደርጉት የሚችሉት የኢኮኖሚና የህብረተሰብ ፖሊሲ ቀድሞውኑ መሰረት ከያዘው የሎቢይስቶች ፖለቲካ በመነሳት እንጂ ጠለቅ ብለው በመሄድ ችግሩን ሊቀርፉት የሚችሉ አይደሉም። በፕሬዚደንት ክሊንተን ጊዜ ታየ የተባለው የኢኮኖሚ ዕድገት ጆርጅ ቡሽ ስልጣኑን ከተረከቡ በኋላ እየተነሱ ሊመጣ የቻለው በፕሬዚደንት ሬገን ጊዜ ተግባራዊ እየሆነ የመጣውን ልቅ የገበያ ፖሊሲ በማባባሳቸው ነው። ስለዚህም ነው በፕሬዚደንት ክሊንተን ወቅት ተግባራዊ የሆነው ልቅ የገንዘብ ፖሊሲ የምርት ክንውንን ከማገዙ ይልቅ ወደ ዎል ስትሪት በመሄድ ልዩ የሁብት ሽግሽግ ሊፈጠርና ዛሬ በጉልህ ለሚታየው ጥልቅ የኢኮኖሚ ቀውስ የበኩሉን አስተዋፅኦ ያደረገው። ይህንንም በሚመለከት ባራክ ኦባማ ኒዎርክ በመጋቢት ወር ላይ ተጋብዞ ለድሮ ባለስልጣኖችና ለኒዎርክ ከንቲባ ለሚስተር ብሎምበርግ ባደረገው ሰፋ ያለና ሳይንሳዊ ንግግር ሁለቱም ፓርቲዎች ለኢኮኖሚው ቀውስ በር የከፈቱ ለመሆናቸውና በተለይም በፕሬዚደንት ናዘቤልት ጊዜ የወጣውን የባንኮችን የመቆጣጠሪያ ህግ ልቅ በመደረጉና ለዎል ስትሪት ተዋናዮች የሁብት መሸጋሸጊያ መሳሪያ መሆኑን በግልጽ ተናግሯል። በተጨማሪም በተለያዩ ሚዲያዎች ላይ፣ በተለይም በዊንፍሪድ ኦፕራ ዝግጅት ላይ ቀርቦ ባደረገው የጥያቄና የመልስ ውይይት የአሜሪካ ኢኮኖሚ ከውጭ በሚመጣ ርካሽ ዕቃ እየተመታ እንደመጣና ብዙ የአሜሪካ ኢንዱስትሪዎችም ወደ ቻይናና ሌሎች አገሮች በመሄድ አሜሪካ ውስጥ በሳይንስና በቴክኖሎጂ ላይ የተመሰረተ የምርት ክንውን እየተዳከመና ይህም የአሜሪካንን የኢኮኖሚ አያዳከመው እንደመጣ በሰፊው ተንትኗል። ከዚህም በላይ በህብረተሰብ ውስጥ እየጎላ የመጣው የቤተሰብ ቀውስ በዚህ ምክንያት ወጣቱ ወደ አመጽ ማምራትና የህብረተሰቡን የሰላም ኑሮ እያናጋው እንደመጣ በሚገባ እየተገነዘበ ሰው ነው። ችግሩም በተለመደው የቀረጥ መቀነስና መጨመር ዘዴ ሊፈታ እንደማይችል ተረድቷል። ስለሆነም የአሜሪካ ፖሊሲ በተራ በድሮው ዐይነት በፓርቲዎች ፖሊሲና በሎቢይስቶች ግፊት ሊለውጥ እንደማይችል በቀጥታም ባይሆን ሂሊሪም ሆነ ሜኬን ስር ለሰደደው ኢኮኖሚያውና ማህበራዊ እንዲሁም የባህል ቀውስ መልስ ለመስጠት እንዳማይችሉ ለማሳየት ሞክሯል።

ለባራክ ኦባማ ችግሩን በቀላሉ እንዲቀርፍ እንቅፋት የሚሆነው የቡሽ-ቴኒ አስተዳደር ጥሎለት የሚሄደው የተከሰከሰ ኢኮኖሚ ነው። የውስጡ ኢኮኖሚ ከመዳከሙ የተነሳ የሰፊው ህዝብ የመግዛት ኃይል ተዳክሟል። በፋብሪካዎች ኪሳራ ምክንያት የተነሳ በየጊዜው ከሰፊው የሚባረረው የሰራተኛ ቁጥር እየጨመረ መጥቷል። የሰፊው ህዝብ የመቆጠብ ኃይል በጣም ተዳክሟል። በብድር በተሰሩ ቤቶች ቀውስ የተነሳ የፊናንስ ገበያው በመፈረካከስ ላይ ይገኛል። የቤቶች ዋጋ ከመውደቁ የተነሳ የሚገዛም ስለሌለ ባንኮች ግራ ተጋብተዋል። ቀውሱን ለማብረድ ከፌዴራል ባንኩ የሚፈሰው ገንዘብ ችግሩን ሊፈታ አልቻለም። ከፍተኛ የዋጋ ግሽበት፣ በተለይም የቤንዚን ዋጋ መጨመር ህዝቡን አስመርርቷል። የክሬዲት ካርድ ቀውስ በግልጽ እየታየ ነው። የመንግስቱ ባጀት በከፍተኛ ደረጃ ጨምሯል። በአሁኑ ወቅት ከአራት መቶ ቢሊዮን በላይ የባጀት ደፊሲት እንዳለ ይታወቃል። የውጭውን ኢኮኖሚ ዘርፍ ለተመለከተ የንግድ ሚዛኑ ክፋኛ ተናግሯል። በሌላ አነጋገር አማሪካ ወደ ውጭ ከምትልከው ወደ ውስጥ የምታስገባው በዐመት ወደ ዘጠኝ መቶ ቢሊዮን ዶላር ይጠጋል። በዚህም ምክንያት ይህንን ቀዳዳ ለመሸፈን ከውጭ ካፒታል መምጣት አለባት። የአገር ውስጥ ሀብት በቻይናና በአረብ አገሮች ገንዘብ እየተገዛ ነው። ወደ ፊት የፖለቲካ ተፅዕኖ ሊያመጡ ይችላሉ የሚል ፍርሃት አለ። በወር ለኢራቅና ለአፍጋኒስታን ጦርነት ወደ አስር ቢሊዮን የሚጠጋ ብር ይፈሳል። በዚህ መልክ ነው ባራክ ኦባማም ሆነ ሜኬንን የቡሽ-ቴኒ አስተዳደር ጥሎ የሄደውን ቀውስ የሚረከቡት።

ከዚህም በላይ በባራክ የሚመራው መንግስት ይህንን ችግር ለመፍታት ወይም ለማቃለል የቱን ያህል ገፍቶ በመሄድ በሜክሲኮ፣ በካናዳና በሰሜን አሜሪካ የተመሰረተውንና ለብዙ ሰራተኛ መፈናቀል ምክንያት የሆነውን የነጻ ንግድ ክልል ስምምነት በአዲስ መልክ ሊደራደር ይችላል የሚለው ራሱ የሚያጠያይቅ ሆኗል። ምክንያቱም በአንድ በኩል አሜሪካ እንደዚህ ዐይነቱን ስምምነት በአካባቢም ሆነ በዓለም አቀፍ ደረጃ ተግባራዊ እንዲሆን እየሰበከች፣ በሌላ ወገን ደግሞ ጥያቄ ውስጥ ብታስገባ ሌሎች አገሮችም ወደ ተመሳሳይ እርምጃ ሊያመሩ ይችላሉ ይሆናል። ይህ በራሱ ደግሞ የአሜሪካን ትላልቅ ኩባንያዎች የዓለምን ገበያ የመውረር ፍላጎት ሊገረር ይችላል። ከፖለቲካ አንጻር ተግባራዊ ሊሆን ይችላልም ማለት ነው። ይህንን ትተን ወደ ውስጥ ኢኮኖሚው ስንመጣ ባራክ ኦባማ እንደተለመደው ቀረጥን ለዝቅተኛውና ለማዕከላዊው የህብረተሰብ ክፍል በመቀነስና በሌላ ወገን ደግሞ ከተወሰነ ገቢ በላይ ባላቸው ሀብታሞች ላይ በመጨመር እንደሚለው ኢኮኖሚውን እንዲንሰራራ ለማድረግ ይችላል ወይ? ወይስ ደፍሮ በመሄድ ትላልቅ ፕሮጀክቶችን ፋይናንስ ለማድረግ የሚያስችለው ሌላ ቆራጥ እርምጃ ይወስዳል የሚለው የሚያነጋግር ሆኗል። አንዳንድ ኢኮኖሚስቶች እንደሚሉት በ1930ዎቹ ዐመታት ፕሬዚደንት ሩዘቤልት ተግባራዊ እንዳደረጉት ዐይነት የኢኮኖሚ ፖሊሲ ካልተከተለ አሁን ስር የሰደደው ቀውስ ሊፈወስ እንደማይችል ይናገራሉ። ከዚህ ወጣ ስንል ደግሞ የህክምና ዋስትና እንዳደረግለት የሚሻው ወደ 45 ሚሊዮን የሚጠጋ ህዝብ በአራት ዐመት ውስጥ ህልሙ ዕውን ሊሆን ይችላል ወይ ?

ባራክ ኦባማ ከላይ የተዘረዘሩትን ችግሮች በሚገባ የተረዳ ቢሆንም ምኞቱን ተግባራዊ ማድረግ ይችላል ወይ ? ወይስ ሳይወድ በግድ ሎቢዮስቶችና ሪፓብሊካኖች በሚያደርጉበት ጫና የተመኘውን ተግባራዊ ሳያደርግ በስም ብቻ በታሪክ ማህደር ውስጥ ስሙ ተጠቅሶ የሚያልፍ ይሆናል ወይ ? በተለይም እንደ አሜሪካና ሌሎችም የምዕራብ አውሮፓ አገሮች ውስጥ አንድ ፓርቲ ወይም ፕሬዚደንትም ሆነ ወይም ጠቅላይ ሚኒስትር የሚመኘውን ተግባራዊ ሊያደርግ የማይችለው በህብረተሰቡ ውስጥ ተደራጅተው የሚገኙ ኢንሱቲቱሽኖችም ሆነ የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶች በርዕዮተ-ዓለም ላይ የተመረኮዘ ፖለቲካ ስለሚያካሂዱና ግፊት ስለሚያደርጉ ነው። በዚህም ምክንያት ፓርቲዎችና ስልጣን የጨበጡ መሪዎች በሀገ-መንግስቱ የሰፈነውንና ቃል-ኪዳን የገቡለትንና የሁሉንም ህብረተሰብ ክፍል ጥቅም እንጠብቃለን ያሉትን እየጣሱ እንዲመጡ ይገደዳሉ። በተለይም የኒዎ-ሊበራል ርዕዮተ-ዓለም በኢንሱቲቱሽን ደረጃ ስር በሰደደበት ቦታና እንዲሁም በከበርቲዎች በሚደገሙበት አገር ሌላ ሰፊውን ህዝብ ሊጠቅምና ኢኮኖሚውን እንዲንሰራራ ለማድረግ የሚያስችል ፖሊሲ ለማውጣት ችግር ውስጥ የተገባበት ሁኔታ ተፈጥሯል። በዚህ ላይ በየጊዜው እየረቀቁ የሚወጡት የተወሳሰቡ ፖሊሲዎችና ህጎች የጠቅላላውን ህብረተሰብ ጥቅም ከማስጠበቅ ይልቅ በአማዛኙ ሀብት ከዝቅተኛው የህብረተሰብ ክፍል ወደ ላይ በተለያዩ መሳሪያዎች እንዲሸጋሸጉ የሚያደርጉ ናቸው። በዚህ ምክንያት መንግስትና ፓርቲዎች የሎቢስቶች መጨፈሪያ በመሆን ሰፊው ህዝብ ለፖለቲካ ያለውን ፍላጎት እያዳከሙና የፈለጉትን ይስሩ እያሉ ተስፋ እያስቆረጡዋቸው ከዐመት ወደ ዐመት የህዝቡ

የመምረጥ ኃይል እየቀነሰ በመምጣት ላይ ነው። ስለሆነም በአሁኑ ወቅት ከክብርቴው ፓርቲዎች ይልቅ ቀኞችና ባጣም አክራሪ ፓርቲዎች ተደማጭነት እያገኙ ሊመጡ ችለዋል። አሜሪካ ከትውልድ ትውልድ የሚተላለፍ የሁለት ፓርቲ ስርዓት ቢታይም አደጋው ሁል ጊዜ ሊከሰት የሚችለው ከዚያው ከስርዓቱ ውስጥ ነው። በዚህም ምክንያት እንደ ባራክ የመሳሰሉት ቀናና ብልህ አስተሳሰብ ያላቸው የሚፈልጉትን በቀላሉ ተግባራዊ ሊያደርጉ የማይችሉበት ሁኔታ አለ ማለት ነው። ይህንንም በመረዳት ነው በፕሪማሪይው የምርጫ ሂደት ውስጥ የሻገተውን ፖለቲካ ለመስበር ይበልጥ በወጣቱ ላይ ዕምነቱን የጣለውና ማንቀሳቀስ የጀመረው።

ሰሞኑን ያለውም ውዝግብም ባራክ አባጣ ይበልጥ በወጣቱ ላይና አሱ ባደራጀው ምስጢራዊ ነው ብለው በሚያስቡት እንቅስቃሴና የሱ የምርጫ ኮሚቴ ዋና አደራጅ ላይ በመመካቱ አስታብሎሽንቱን ቦታ አይሰጠውም የሚል ፍርሀት አለ። ስለሆነም ባራክ ዋሽንግተን ተረጋግተው የተቀመጡትን ፖለቲከኞች አየረሳ በመምጣት ላይ ነው እያሉ በማሰወራት ስትራቴጂውን እንዲለውጥ እያሰገደዱት ነው። ከክሊንተንም ሆነ ከድሮ ስታብሊሽንን አንዳንድ ሰዎችን እያካተተ ነው። ይህ ዐይነቱ የተጠንቀቅ ፖለቲካ ከአደጋ ሊያደገው ይችላል።

ወደ ኢኮኖሚው ስንመጣ አሜሪካን በቴክኖሎጂም ሆነ በሰው ዕውቀት ከፍተኛ ፖቴንሻያል አላት። ግሩም ግሩም ሃሳቦችም ይሰነዘራሉ። የህብረተሰባቸውንም ችግር በደንብ የገባቸው ከነጩም ሆነ ከጥቁሩ የህብረተሰብ ክፍል ብቅ ያሉና በዕውቀታቸው ተወዳዳሪ የማይገኝላቸው ብዙ ምሁራን እንዳሉ የሚታተሙትን መጽሀፎችና የሚደረጉትን ውይይቶችና ክርክሮች ለተመለከተ ሊገነዘብ ይችላል። ይሁንና የቀኞች ርዕዮተ-ዓለም በመጠናከሩ ከታች የሚቀርቡት ሃሳቦችና የሚሰጡ አስተያየቶች አስካሁን ድረስ ቦታ አልተሰጣቸውም። በዚህም ምክንያት ስር የሰደደውን የኒዎ-ሊበራል ርዕዮተ-ዓለም ለመስበርና መሰረታዊ ለውጥ ለማምጣት ያስቸግራል። እንደ ማንኛውም ህብረተሰብ በአሜሪካ ውስጥ ያለው ችግር (1ኛ) በተማረው የህብረተሰብ ክፍልና በሰፊው የህብረተሰብ ክፍል ያለው ሰፊ ያለ የአውቀት ልዩነት አለ (2ኛ) ቀስ በቀስ የፖለቲካ ስልጣኑን የሚይዙና ከሎቢስቶች ጋር የተቆራኙ ፓርቲዎች ከህብረተሰቡ ፍላጎት እየተነጠሉ በመምጣታቸው ግሩም ግሩም ፖሊሲዎች ቢኖሩም እነሱን ተግባራዊ ለማድረግ በፍጹም አይቻልም። ስለዚህም ይህ ዐይነቱ የፖለቲካ አወቃቀርና በተለይም ደግሞ ህዝቡን አደንቁሮ ለማስቀረት በረጅም-ሁኔታ ፓርቲው የሚደረገው አገልግሎት የአገር ወዳድነት ዘመቻ ካልደከመ የህብረተሰቡ ችግር ለጊዜው ገብ ቢልም እንደገና እየተመለሰ በመምጣት ሲፈታተነው ይኖራል። ከዚህ ችግር ለመውጣት ነው እንግዲህ ባራክ አባጣ ከተመረጠ የሚያስቸግረው። ስለሆነም አሁንም ቢሆን በተለይም የጦር መሳሪያ ሎቢስቶችና የፊናንስ ኦሊጋርኪዎች ታክቲክ ፖሊሲውን ወደ ውጭ እንዲያተኩርና ውስጥ ያለው ቅራኔ እንዲባባስ ሳይወዱ በግድ ይገፋፋታል። ይህ ደግሞ በታሪክ የተረጋገጠ ነው። የፈለገውን ያህል ዲሞክራሲያዊ ኢንሱቲዩሽን አለ ቢባልም ከረጅም ጊዜ አንስቶ ውስጥ ለውስጥ ሲደራጁ የከረሙና በብዙ ሺህ ሰንሰለት የተሳሰሩ ባገኙት ጥቅምና የኑሮ ደረጃ እየታወሩ ነገሩ እንዲባባስ ከማድረግ አይቆጠቡም። በቶኒ ብሌር የሚመራው የአዲሱ ሌበር ፓርቲ በአስር ዐመት ውስጥ የሰራውን ወንጀልና አሁን ፓርቲው ያለበትን ሁኔታ መመልከት ይበቃል። ቶኒ ብሌር የተከተለው ፖሊሲ የወይዘሮ ቴቸርን የቀኝ የገበያ ፖሊሲ በማጠናከርና ሀብት ከደሀው ወደ ሀብታሙ እንዲሸጋሸግ በማድረግ ነው። ይህ ዐይነቱ ፖሊሲ ያስከተለው ውጤት በለንደን ከተማ በተለይም የወጣት ወንጀለኞችን ቁጥር በከፍተኛ ደረጃ እንዲጨምር አድርጓል። የኑሮ ውድነት ከምን ግዜውም በላይ ጨምሯል። እንደዚህ ዐይነቱ ወደ ቀኝ ጭልጥ ብሎ የመሄድ ፖሊሲ በባራክ አባጣ ዘመን ሊከሰት ባይችልም ህልሙን ተግባራዊ ለማድረግ የሚገጥመው ችግር ቀላል አይሆንም ማለት ነው።

የመመረጥ ዕድሉ የቱን ያህል ነው?

አሳካሁን ድረስ ባራክ ያለበት ችግር በተለይም ባልተማረው ወይም ብሉ ከለር በተባለው ሰፊው የህብረተሰብ ክፍል ተደማጭነት ለማግኘት ያለመቻል ነው። ኮንሰርቫቲቮች አሁንም ቢሆን ቀደም ብለው እንዲሚሸርቡት ተንኮል በማስፈራራት የባራክን የመመረጥ ዕድል ሊዘገቡት ይችላሉ። የዛሬ አራት ዐመት ሚስተር ኬሪ ከሼትናም ጋር በተያያዘ ጦርነትና አገር ወዳድ አይደሉም በሚል ምርጫውን ሊሸነፉት የበቁትና የአሜሪካንም ፖለቲካ እንደገና በቡሽ-ቴኒ እጅ ወድቆ ህብረተሰቡ መቀመቅ ውስጥ ሊገባ የቻለው የአሜሪካን ህዝብ ዕውነትን ከዕውሸት ለመለየት ያለው ኃይል ደካማ በመሆኑ ነው። በቀን ስንትና ስንት ኪሎ ሜትር እየተጓዘ አስራ ሁለት ሰዓት የሚሰራ ሰራተኛ ይህ ዐይነቱ

የፖለቲካ ትብትብ ሊገባው አይችልም። እዚህ ላይ ከሰላሳ በላይ የቴሌቪዥን መስመርና ዝባዝንኬ ፕሮግራሞች እየተቀያየሩ በሚታዩበት አገር የሰው የማሰብ ኃይል በመዳከም ዕውነቱን ከውሸት የመለየት አቅም አይኖረውም። በዚህም ምክንያት ባራክ ኦባማ ይህንን ሰፊ የህብረተሰብ ክፍል ለመሳብና ለማሳመን ትልቅ ስራ መስራት ይኖርበታል። ኤሊት እንዳልሆነና ከጎናቸው የቆመ መሆኑን ማሳመን አለበት። ሌላው የባራክ ችግር በተለይም የነጩን ፖለቲካ ከሚጠሉ አክራሪ ከሚመስሉ ግለሰቦችም ሆነ ድርጅቶች የሚሰነዘረው ኃይለ-ቃል ነው። ጊዜያችን ደርሷል ፤ ኋይት ሃውስን መንጠቅ አለብን የሚለው ቦታ የሌለው አነጋገርና ሙዚቃ ነጩን ሊያስፈራው ይችላል። ሊበራል የሚባለውና አሱን ሊመርጥ የተዘጋጀው ወደ መጨረሻው ላይ ሊከዳው ይችላል። እነዚህን መቋቋም ከቻለና የሰፊውን ህዝብ መንፈስ ረጋ የሚያስደርግ ፖለቲካ ከተከተለ የመመረጥ ዕድሉ ከፍተኛ ነው። አንዳንድ የአውሮፓ ታዛቢዎች እንደሚሉት የአሜሪካን ህዝብ ይህንን ታሪካዊ ዕድል ተጠቅሞ ባራክን ካልመረጠ ሊወጣው የማይችለው ትልቅ ቀውስ እንሚገባ ያትታሉ።

በተለይም አሜሪካን የሚኖሩ እህቶቻችንና ወንድሞቻችን ባለፈው ሰባት ወር ለባራክ ኦባማ ብዙ ስራዎች እንደሰሩ ይታወቃል። ባራክ ቢመረጥ ምናልባት አሜሪካ በኢትዮጵያ ላይ የሚኖራት ፖለቲካም ሊለወጥ ይችላል ብለው በመገመት ነው። በእርግጥ ባራክ ቢመረጥ በምንም ዐይነት የከረረ የውጭ ፖለቲካ አያካሄድም። በሌላ ወገን ግን ባለበት ግሬትና የኃይል አሰላለፍ የውጭ ፖሊሲው በኢትዮጵያ ፖለቲካ ላይ ይህንም ያህልም ግሬት ሊኖረውና እነ መለስን ርህራሄ ሊያደርጋቸው አይችልም። ይህ ዐይነቱ የፖለቲካ ስሌት ቢገባንም በክሊንተን ጊዜ እንዳየነው ከባራክም ብዙም የምንጠብቀው ነገር በፍጹም አይኖርም። ስለዚህም የኛ ፖለቲካ ትግል በራሳችን ዕውቀትና ኃይል ብቻ ላይ መተማመን ነው ያለብን። ይህ ማለት ግን ከውጭ ረገብ ያሉ የፖለቲካ ሂደቶችን ተጠቅመን ቅስቀሳ አናድርግ ለማለት አይደለም። ለማለት የምፈልገው ከትውልድ ትውልድ የተዘናጋ የየሆኑ ፖለቲካ ማካሄድ የለብንም። ማንኛውም አገር ብሄራዊ ነፃነቱን ሊያስከብርና ወደ ውስጥ ደግሞ ዲሞክራሲያዊና ነፃ ስርዓት ሊገነባ የሚችለው በራሱ የተማመነ እንደሆነ ብቻ ነው። ያም ሆነ ይህ ባራክ ኦባማ የሚቀጥለው የአሜሪካ ፕሬዚደንት እንዲሆን እንጸልይለት። ከጎኑም እንቁም !!

ፈ.ቃዱ በቀለ